

Силабус курсу

Правова охорона таємниць в Україні

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань «Безпека та оборона»

Спеціальність «Національна безпека»

Освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає в формуванні комплексних знань про правове регулювання таємниць в Україні в розрізі інтелектуалізаційних процесів, вивченні національних і міжнародних підходів до правової охорони таємниць в Україні, розвитку ключових навичок застосування національного законодавства, активізації аналітичної роботи студентів, проведенні наукових досліджень і формуванні практичних навичок правозастосування.

Після вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти: загальні характеристики таємної інформації; законодавчі аспекти захисту державної таємниці як особливого виду інформації; правове регулювання захисту комерційної таємниці; механізм визначення інформації, що є комерційною таємницею, а також інформації, що не може бути такою; правила доступу до державної та комерційної таємниці; систему правового захисту комерційної таємниці, її складові та елементи; порядок забезпечення інформаційної безпеки та захисту комерційної таємниці; організацію роботи з документами, що містять державну і комерційну таємницю; обов'язкові умови для забезпечення безпеки використання та захисту комерційної таємниці; види та процедури юридичної відповідальності за розголошення державної та комерційної таємниці.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Таємниця як об'єкт правової охорони	Визначення поняття правової охорони таємниць в Україні	Дискусія, тести
2 / 1	Тема 2. Доступ до публічної інформації	Визначення поняття доступу до публічної інформації	Дискусія, тести
2 / 1	Тема 3. Правова охорона державної таємниці.	Визначення поняття правової охорони державних таємниць в Україні	Дискусія, тести, задачі
2 / 1	Тема 4 Правове регулювання державної таємниці в період воєнного стану	Визначення поняття регулювання державної таємниці в період воєнного стану	Дискусія, тести, задачі
2 / 1	Тема 5. Доступ до інформації	Визначення поняття доступу до інформації	Представлення наукових есе
2 / 1	Тема 6. Організація пропускового режиму на підприємстві, що здійснюють роботу з відомостями визначеними державною таємницею	Визначення поняття пропускового режиму на підприємстві, що здійснюють роботу з відомостями визначеними державною таємницею	Дискусія, тести
2 / 1	Тема 7. Відповідальність за розголошення державної таємниці	Вивчення видів відповідальності за розголошення державної таємниці	Дискусія, тести

2 / 1	Тема 8. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності в контексті правової охорони комерційної таємниці в Україні	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності інституту інтелектуальної власності, що виступають об'єктами правової охорони таємниць в Україні	Дискусія, тести
2 / 0,5	Тема 9. Правова охорона промислової власності як об'єктів таємниці	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності промислової власності як об'єктів таємниці	Дискусія, тести
2 / 0,5	Тема 10. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в контексті правової охорони таємниць в Україні	Навчитися досліджувати охорону засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в контексті правової охорони таємниць в Україні	Представлення наукових есе
2 / 1	Тема 11. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності як напрямок правової охорони таємниць в Україні	Глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності як напрямок правової охорони таємниць в Україні	Дискусія, тести
2 / 1	Тема 12. Правовий захист комерційної таємниці в Україні	Ознайомлення з особливостями захисту комерційної таємниці в Україні	Дискусія, тести
2 / 1	Тема 13. Особливості правової охорони комерційної таємниці	Вивчення особливостей несення відповідальності за дії правової охорони комерційних таємниць в Україні	Дискусія, тести

2 / 1	Тема 14. Хакерство як несанкціонований доступ до інформації	Характеристика методів та форм хакерства як несанкціонованого отримання інформації	Дискусія
4 / 1	Тема 15. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка в контексті неправомірного отримання комерційних таємниць	Характеристика методів та форм промислового шпигунства та конкурентної розвідки в розрізі пошуку їх відмінних рис	Представл ення наукових есе

Літературні джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 17.02.2023).
2. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. №435. Офіц. вісник України, 2003. N. 11. Ст. 461.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 року №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n2310> (дата звернення: 17.02.2023).
4. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 06.06.1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.02.2023).
5. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 17.02.2023).
6. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 17.02.2023).
7. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text (дата звернення: 17.02.2023).
8. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС) від 06.12.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text (дата звернення: 17.02.2023).
9. Андрощук Г. Правова охорона комерційної таємниці в країнах Європейського Союзу. Теорія і практика інтелектуальної власності, 2012. №6. С. 49-58.
10. Алієва-Барановська В., Сіренко О. Порівняльна характеристика комерційної таємниці в законодавстві іноземних країн та міжнародному праві. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, 2020. № 4. С. 135-149.
11. Вівчар О. І., Муравська Ю. Є., Гевко В. Л. Практичні контексти національної безпеки на умовах партнерства: позитивні екстерналії та ефективність забезпечення. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки. – 2022. №1 С. 7-11. ISSN 2307-5740

12. Зайцева-Калаур І.В. Організаційно-правові процедури забезпечення охорони та захисту комерційної таємниці суб'єкта господарювання. Актуальні проблеми правознавства, 2018. Вип. 4. С.110-115.
13. Муравська Ю., Сліпченко Т. Теоретико-правові засади захисту комерційної таємниці від проявів правової охорони таємниць в Україні. Актуальні проблеми правознавства. 2023. Випуск 1(33). С. 54-59.
14. Муравська Ю. Побудова ефективної системи національної безпеки України як передумова євроінтеграції. Наукові заходи Юридичного факультету Західноукраїнського національного університету. 2022: Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти (Тернопіль, 6 травня 2022 р.) <http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/829>
15. Муравська Ю. Поняття та сутність економічної розвідки в контексті її відмінності від бізнес-аналітики. Російсько-українська війна: право, безпека, світ [Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 29-30 квітня 2022 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С. 245-248.
16. Муравська (Якубівська) Ю.Є. Тенденції розвитку правової охорони таємниць в Україні у світі / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Ефективна економіка [Електронне наукове фахове видання]. - № 1. - Дніпропетровськ : ДДАТУ, 2017. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5383>
DSPACE: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/19379>
17. Муравська Ю. Є. Захист інтелектуальної власності в контекст створення стартапів / Ю. Є. Муравська // «Всеукраїнський семінар з проблем економіки інтелектуальної власності»: збірник наукових праць I Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 18 травня 2018 р.) НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. – К.: ФОП Кравченко Я. О., 2018. – С. 117-121.
DSPACE: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29078>
18. Муравська Ю. Є. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Аналітична розвідка» ; уклад. : Ю. Є. Муравська. – Тернопіль : THEU, 2018. – 46 с.
DSPACE: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29079>
19. Муравська Ю. Є. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Протидія економічному шпигунству» ; уклад. : Ю. Є. Якубівська. – Тернопіль : THEU, 2022. – 50 с.
20. Якубівська Ю. Є. Правова охорона таємниць в Україні з боку Китаю як загроза для економічної безпеки / Ю. Є. Якубівська // Збірник тез доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції «Тактичні та стратегічні пріоритети зміцнення фінансово-економічної безпеки держави», м. Тернопіль, 8-9 квітня 2016 р., THEU. – Тернопіль, 2016. – С.152-154.
21. Muravska Yuliia. Theoretical and conceptual approaches to defining the concept and forms of economic intelligence.in the Ukrainian scientific practice. Osteuropa-Recht. 2022. Vol. 4. P. 476-485.
22. Barrachina, Alex and Tauman, Yair. 2014. Entry and espionage with noisy signals: Games and economic behavior: Elsevier, N 83, p. 127-146.
23. Ciecierski, Marek. 2019. Szpiegostwo przemysłowe opanowało cyberprzestrzeń: InteriaBiznes. URL: <http://biznes.interia.pl/wiadomosci/news/szpiegostwo-przemyslowne-opanowalo-cyberprzestrzen,1885978,4199>
24. Ciecierski, Marek. 2018. Wkroczyliśmy w erę wywiadu gospodarczego : InteriaBiznes. URL: <http://praca.interia.pl/news-wkroczyliśmy-w-ere-wywiadu-gospodarczego,nId,723996>
25. Elliott, Sharon Mollman . 2017. The threat from within: trade secret theft by employees: Patents, Nature Publishing Group: Wisconsin, Vol. 25, N 3, p. 293-295.

26. Everett, Bernet. 2013. Optically transparent: the rise of industrial espionage and statesponsored hacking: Feature, InfoGuard, p. 13-17.
27. Glenney, Misha and Kavanagh, Camino. 2020. 800 Titles but No Policy—Thoughts on Cyber Warfare. American Foreign Policy Interests: The Journal of the National Committee on American Foreign Policy: NCAFP, p. 287-294.
28. Hare, Forrest and Goldstein, Jnathan. 2019. The independent security problem in the defense industrial base: An agent-based model on a social network: Critical infrastructure protection, Elsevier, ScienceDirect, N 3, p. 128-139.
29. Kaczmarek, Jarosław i Kwieciński, Mirosław. 2020. Wywiad i kontrwywiad gospodarczy wobec wyzwań bezpieczeństwa biznesu. Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora. (313 s.)
30. Lee, Chang-Moo. 2019. The Strategic Measures for the Industrial Security of Small and Medium Business: Hindawi Publishing Corporation, Scientific World Journal, p. 1-4.
31. Ludziejewski, Zdzisław. 2020. Bezpieczeństwo informacyjne w instytucjach gospodarczych. Zeszyty naukowe WSOWL, nr. 4 (170), s. 5-58.
32. Miller, Lesley Ellis. 2017. Innovation and Industrial Espionage in Eighteenth-Century France: An Investigation of the Selling of Silks through Samples: Journal of Design History, Vol. 12, No. 3, p. 271-292.
33. Minott, Nathaniel. 2018. The Economic Espionage Act: is the law all bark and no bite? : Information & Communications Technology Law: Routledge, Vol. 20, No. 3, October 2011, p. 201–224.
34. Morris, Mel. 2019. Intelligence, knowledge and organised crime: Computer Fraud & Security: CEO, Prevx, p. 13-15.
35. CcCallion, Jane. 2013. New EU rules on industrial espionage issued: ITPro. URL: <http://www.itpro.co.uk/hacking/20163/new-eu-rules-industrial-espionage-issued>
36. Rid, Thomas and McBurney, Peter. 2012. Cyber-Weapons: The RUSI Journal, p. 6-13.
37. Rosenfeld, Steven. 2019. Corporate Espionage Tactics Used Against Leading Progressive Groups, Activists and Whistleblowers: Alternet. URL: <http://www.alternet.org/activism/corporate-espionage-against-progressive-nonprofits>
38. Turaliński, Kazimierz. 2018. Wywiad gospodarczy i polityczny. metodyka, taktyka i źródła pozyskiwania. Radom: "Media Polskie". (446 s.).

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Поточне оцінювання (визначається як середнє арифметичне за теми 1-7)	1. Письмова робота (2 теоретичних питання по 30 балів макс. та 20 тестових завдань макс. по 2 бали за тест)	1.Опитування під час заняття з врахуванням вище наведених критеріїв (7 тем по 15 балів) 2.Термінологічний словник - 15 балів	Поточне оцінювання (визначається як середнє арифметичне за теми 7-15)	Виконання практичного ситуаційних завдання	Оцінювання самостійної роботи визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання двох завдань.	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів 2. Завдання. 1 – макс. 25 балів 3. Завдання. 2 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно

E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом